

Factsheet bestuurlijke ontwikkeling KNSB

Miljoenen Nederlanders schaatsen en volgen de schaatssport. Onze topschaatsers zijn hofleverancier van Olympische medailles. De omvang van het schaatsen en de ambities die de KNSB stelt voor de continuïteit van de schaatssport vragen om een slagvaardige organisatie. Om als sportbond ook in de toekomst slagvaardig te kunnen blijven opereren, is aanpassing van de organisatiestructuur en besturingsmodel noodzakelijk.

Achtergrond

In september 2008 is een commissie onder voorzitterschap van oud-topschaatser Ard Schenk op verzoek van het Algemeen Bestuur van de KNSB aan de slag gegaan om de toenmalige organisatiestructuur in kaart te brengen en zich vervolgens te buigen over de meest wenselijke structuur voor de toekomst. Eind maart 2009 bracht de commissie Schenk advies uit. Dit advies onverkort overnemen en in te voeren bleek in de toenmalige KNSB-structuur en –organisatie een brug te ver. Wilde de aanpassing van de organisatiestructuur en het besturingsmodel binnen de KNSB-organisatie kans van slagen hebben, dan moest dat stapsgewijs gebeuren.

Onder aanvoering van toenmalig KNSB-voorzitter Doekle Terpstra werd het plan Schenk aangepast, waarna in 2010 met de opzet en invoering van een Ledenraad i.p.v. een Bondscongres een nieuw besturingsmodel werd ingevoerd en de eerst stap werd gezet naar een moderne KNSB-organisatie. Bij de invoering van dat nieuwe en huidige bestuursmodel werd afgesproken, dat na twee jaar een evaluatie zou plaatsenvinden.

Evaluatie 2012-2013

De bestuurlijke evaluatie is in het najaar van 2012 gestart, met als centrale vraag: Wat voor model hebben we nodig om onze ambities, zoals neergelegd in *'De KNSB op weg naar 2020'* en daarop voortbouwende beleidsplannen, waar te maken en daarmee de schaatssport in de volle breedte optimaal te kunnen blijven bedienen?

Die evaluatie startte door middel van interviews met een brede groep betrokkenen. Op basis van die interviews werd besloten de gewenste ontwikkelrichting nader te verkennen vanuit vijf invalshoeken: (1) de relatie met verenigingen, (2) sportparticipatie, (3) talentherkenning en -ontwikkeling, (4) topsport en commerciële ontwikkeling, en (5) commercie.

Per invalshoek werden rondetafelgesprekken gevoerd met een brede groep van experts en externe stakeholders. De uitkomsten daarvan werden vevat in een ontwikkelrichting.

In de vergadering van 21 december 2013 bepaalde de Ledenraad – het hoogste orgaan van de KNSB –, dat het besturingsmodel dat in de ontwikkelrichting besloten lag 'een spade dieper' diende te worden uitgewerkt. Vervolgens gingen drie projectgroepen aan de slag. Eén projectgroep boog zich over de bestuurlijke inrichting van de centrale organisatie; de twee andere projectgroepen schetsten de ontwikkelrichtingen waarlangs de sportparticipatie kan worden vergroot, respectievelijk het topsportnetwerk kan worden versterkt.

Raad van Toezicht model

Op 28 juni 2014 stemde de Ledenraad in met de invoering van een nieuw bestuurlijk model, te weten het Raad van Toezicht model met de daarbij behorende rollen, taken en bevoegdheden. Ook werd afgesproken welke vervolgstappen moesten worden ondernomen om het nieuwe bestuursmodel te kunnen invoeren.

Wat verandert er?

De rollen van Ledenraad, Algemeen Bestuur en Directeur wijzigen naar Ledenraad, Raad van Toezicht en Directeur-Bestuurder. De directeur-bestuurder wordt 'het gezicht' van de KNSB en heeft meer bevoegdheden. De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directeur-bestuurder en zal meer op de achtergrond actief zijn dan het huidige Algemeen Bestuur. De Ledenraad blijft het hoogste orgaan van de bond, de Raad van Toezicht legt verantwoording af aan de Ledenraad.

Organen in Raad van Toezicht model

De Ledenraad

Het hoogste orgaan binnen de KNSB is de Ledenraad. De Ledenraad borgt het democratisch karakter van de vereniging en verschaft het beleid van de Bond legitimiteit en draagvlak. Missie- en visiedocumenten, meerjaren(beleid)plannen en jaar(activiteiten)plan en de daarvan afgeleide begroting worden goedgekeurd door de Ledenraad. Uiteraard wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten door middel van het jaarverslag en de jaarrekening. De Ledenraad houdt toezicht op hoofdlijnen.

Directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder zorgt voor uitvoering van het beleid door het bondsbureau en is het gezicht van de KNSB. Hij geeft leiding aan het Management Team, bestaande uit de Technisch Directeur, de Commercieel Directeur, de Manager Sportparticipatie en de Business Controller. Daarnaast is hij verantwoordelijk voor externe vertegenwoordiging, zowel op nationaal als op internationaal niveau. De directeur-bestuurder legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht (RvT).

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) is het orgaan, dat (dagelijks) toezicht houdt op het feitelijk functioneren van de directeur-bestuurder. De RvT bestaat uit een voorzitter en vier leden. De RvT borgt het bestuurlijk functioneren van de organisatie door het adviseren van de directeur-bestuurder, het bewaken van processen en toetsen van besluiten. De RvT legt verantwoording af aan de Ledenraad. De leden van de RvT worden benoemd door de Ledenraad.

Vervolgstappen

Een door de Ledenraad benoemde selectiecommissie, ondersteund door een gespecialiseerd search bureau, ging aan de slag om kandidaten voor de RvT te werven. Daarnaast werd het nieuw in te voeren bestuursmodel vertaald naar aangepaste statuten, die in december 2014 door de Ledenraad werden vastgesteld. Ook werd de werkorganisatie op het Bondsbureau aangepast.

Invoering bestuurlijke vernieuwing loopt vertraging op

Tijdens de Ledenraad van 18 april 2015 zou gestemd worden over de voordracht van de selectiecommissie. Echter in de aanloop naar deze vergadering bleek dat de leden het zetten van deze stap op dat moment nog te snel vonden en waren er diverse vragen over de voorgedragen voorzitter. Dit heeft de voorgedragen kandidaten doen besluiten hun kandidatuur voor de Raad van Toezicht in te trekken, waardoor de bestuurlijke vernieuwing vertraging opliep. Desondanks bevond de bestuurlijke vernieuwing zich in een vergevorderd stadium en in een onomkeerbaar proces.

Invoering RvT model per 1 oktober 2016

Een nieuw ingestelde selectiecommissie kreeg vervolgens de opdracht om opnieuw een voorzitter en vier leden te werven voor een Raad van Toezicht. Deze vijf kandidaten zijn tijdens de Ledenraad van 16 juni 2016 door de Raad 'goedgekeurd', zodat het nieuwe bestuursmodel, zoals in de nieuwe statuten is vastgelegd, per 1 oktober 2016 van start kan gaan.

In het belang van een goede continuïteit en overdracht van werkzaamheden start de Raad van Toezicht de samenwerking met de huidige directeur Theo Fledderus, die dan directeur-bestuurder wordt. De samenstelling van de Ledenraad wordt aangepast op een meer evenredige vertegenwoordiging van de achterban. Dit proces is in volle gang.

De overgangperiode tot 1 oktober biedt de leden van de nieuwe Raad van Toezicht de gelegenheid nader kennis te maken met de belangrijkste stakeholders in de schaatsport.